

Raadsvoorstel

Raadsvergadering Debat en Beslût	: 29 juni 2026
Petear	: 15 juni 2026
Agendapunt	:
Datum voorstel	:
Onderwerp	: Onderzoeksrapport Rekenkamer Beheer en onderhoud van kapitaalgoederen (specifiek civiele kunstwerken)

Voorstel:

1. Kennis te nemen van het onderzoeksrapport Beheer en onderhoud van kapitaalgoederen (specifiek gericht op civiele kunstwerken);
2. Het college verzoeken om de aanbevelingen, aandachtspunten en resultaten uit het rapport in te passen in de bedrijfsvoering en de raad over de voortgang te rapporteren;
3. De raad met elkaar en het college in gesprek te gaan in de verdere ontwikkeling van het beheer en onderhoud met focus op concrete resultaten en duidelijke afspraken.

Inleiding

De Rekenkamer De Fryske Marren heeft onderzoek gedaan naar het beheer en onderhoud van kapitaalgoederen. De Rekenkamer heeft het onderzoek specifiek gericht op civiele kunstwerken, met de verwachting dat de uit het onderzoek verkregen inzichten ook toepasbaar zijn op de andere soorten kapitaalgoederen. Dit zijn bezittingen van de gemeente met een lange levensduur zoals wegen, civiele kunstwerken, riool en gemeentelijk vastgoed. Goed beheer en onderhoud aan kapitaalgoederen draagt bij aan allerlei maatschappelijke opgaven zoals wonen, leefbaarheid, welzijn, veiligheid, mobiliteit, economie en duurzaamheid. Goed beheer en onderhoud is ook nodig om kapitaalvernietiging te voorkomen want kapitaalgoederen zijn kostbaar. Het investeren in, en onderhouden van, kapitaalgoederen legt een substantieel beslag op de begroting van de gemeente. Het onderzoek is uitgevoerd door bestudering van gemeentelijke documenten en oriënterende gesprekken te voeren met gemeentelijke functionarissen. Aan de hand van concrete voorbeelden (Brug 't Heem in Joure, Brug Terherne en de voetgangersbrug Kerkweg in Rohel) is op de werking van beleid en resultaten in de praktijk ingezoomd, waaruit belangrijke leerpunten kunnen worden getrokken.

Beoogd resultaat

Het doel van het onderzoek is inzicht verstrekken aan raadsleden in hoe zij kunnen (bij)sturen op de planning en uitvoering van onderhouds- en vervangingsprojecten en of de financiering ervan op langere termijn geborgd is om de gewenste maatschappelijke opgave van het onderhoud en beheer van kunstwerken te realiseren.

Onderzoeksresultaat en aanbevelingen uit het onderzoek

Naar aanleiding van het onderzoek zijn de belangrijkste bevindingen en conclusies:

Op korte (1 jaar)- en middellange (8 jaar) termijn heeft de raad een grote mate van zekerheid dat de kwaliteit van kunstwerken financieel is gewaarborgd. Voor de langere termijn kan dit niet worden beoordeeld. De raad wordt in staat gesteld zijn kaderstellende rol in te vullen. Wel vraagt dit om verdere doorontwikkeling omdat door het beleid om SDG doelen te realiseren ook bredere politieke vraagstukken moeten worden afgewogen.

De controlerende rol van de raad komt op dit punt nog onvoldoende uit de verf omdat de raad hiertoe nog onvoldoende met informatie in staat wordt gesteld. De ambtelijke organisatie heeft de afgelopen jaren een flinke professionaliseringsprong gemaakt en ziet ook nog ruimte om dit verder door te ontwikkelen.

Aanbeveling aan de raad

Benut de groei in ontwikkeling van het beheer en onderhoud van civiele kunstwerken, en kapitaalgoederen in het algemeen, ook om de rol van de raad verder door te ontwikkelen.

Aanbeveling aan het college

Breng de raad meer in positie op politiek wezenlijke vraagstukken.

Beleid- en regelgeving

De gemeente heeft een wettelijke verplichting de kunstwerken goed te onderhouden en de financiën op orde te hebben. Relevante wet- en regelgeving is opgenomen in het beleidsplan kunstwerken 2025-2030. De Fryske Marren, het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), de Gemeentewet, de Wegenwet, de Waterwet en het Bouwbesluit. De BBV stelt eisen aan de bekostiging van verschillende typen onderhoud. Overige wetgeving heeft met name betrekking op zorgplicht, (constructieve) veiligheid en eisen aan de beheermethode.

Financiën

Pm

Communicatie

Na besluitvorming wordt het rapport op de gemeentelijke website gepubliceerd.

Vervolg en evaluatie

Het college stelt in de bestuurlijke reactie aan de raad op welke wijze de aanbevelingen, aandachtspunten en resultaten in de bedrijfsvoering kunnen worden ingepast. De raad met elkaar en het college in gesprek te gaan in de verdere ontwikkeling van het beheer en onderhoud met focus op concrete resultaten en duidelijke afspraken.

Digitaal bijgevoegd / ter inzage liggende stukken

- Rapport
- Aanbiedingsbrief Rekenkamer

Griffier,

Voorzitter,

Janny Hofman

Leo Pieter Stoel